

Holčička

Lenka Martinková, 2012

www.ok2bvg.cz/lenka

„Paní učitelko, kdy bude ta dějepisná soutěž?“ čtvrtáčka neodbytně třepala rukou ve vzduchu, dokud ji nevyvolala. Učitelka si ji chvíli nechápavě prohlížela. Nikdy by ji nenapadlo, že se v její třídě najde někdo, kdo by měl o takovou soutěž zájem. „Ale to je jenom pro druhý stupeň. Zeptat se ti můžu, zkusíš si školní kolo a to stačí...“ holčička přikývla. Nebyla nijak nadšená, ale pořád lepší něco, než nic.

O přestávce jí třídní dala propozice. První kolo se mělo konat za týden a tématický okruh byl středověk. Podle pravidel byla soutěž určena především pro žáky 2. stupně ZŠ, zúčastnit se však mohli i mladší, pokud by byli výrazně lepší než jejich spolužáci. Holčička se pohrdavě ušklíbla. Takže to vypadá, jako by si učitelé propozice vůbec nečetli.

* * *

Věděla, že mezi soutěžícími bude nejmladší a počítala s tím, že se na ni budou dívat s neskryvaným posměchem. Postávala ve třídě pod rodokmenem Přemyslovců a poslouchala skupinku osmaček: „Hele, kde zapíchli toho svatého? To byla Mladá Boule, ne?“ Podívala se jejich směrem: „Svatý Václav? To sice byla Boleslav, ale dnes Stará. Bylo to 28. září 929, nebo 935, dnes se vědci přiklánějí spíš k roku 935.“ Skupince spadla čelist.

Kousek dál se zastavila jiná soutěžící. Nechtěla, aby to vypadalo, že se chce na něco zeptat, a tak se obrátila na svoji kamarádku, zatímco oči

upírala na holčičku: „A ta bula?“ „Zlatá bula sicilská? Tu dostal od císaře Přemysl Otakar I., kterým začal český dědičný královský titul. Později pak uzákonil primogenituru.“ Odpověděla sebejistě. „Primo – co?!“ „Primogenituru, prostě že vládne nejstarší syn.“ Dodala na vysvětlenou, když viděla, že s odborným výrazem nepochodí.

Do třídy vešla učitelka. Holčička ji znala od vidění a věděla o ní, že učí na druhém stupni dějepisu. „Vítám vás na dějepisádě. Letos bude soutěžit i žákyně čtvrté třídy, ale bude to jenom na zkoušku. Až vám rozdám odpovědní archy, začnete pracovat. Máte na doplnění odpovědí dvě hodiny.“ Ze skupiny strašících holek se ozvalo spokojené oddechnutí. Pochopily, že jejich šance na výhru jsou stejné, jako když se do soutěže hlásily.

* * *

Čtvrtáčka seděla na svém místě a něco si četla. Spolužáky, kteří po sobě házeli mokrou houbou nevnímala. Soustředěně se věnovala textu.

Trhla sebou, když ji z ničeho nic oslovila její kamarádka: „Ty seš první! Hustý! Gratuluju!“ Chvilí nechápala, co se děje. V čem měla být první? „Je to na nástěnce!“ Teprve teď jí to došlo: no jasně, dějepisáda! Nechala se kamarádkou odtáhnout k výsledkové listině.

Nevěřila vlastním očím -jediná ze všech zúčastněných měla dostatečný počet bodů k postupu do okresního kola. Ze sborovny se vynořila dějepisárka. Uznale jí poplácala po rameni: „Výborně, pojeděš na okresní kolo, ale jenom na zkoušku. Po vyučování se za mnou zastav v kabinetu, pro nové propozice.“ Holčička se spokojeně zasmála.

* * *

Cesta vlakem byla neskutečně únavná. Sněžilo a zima zalézala pod oblečení. „Nejsi nervózní?“ vyptávala se učitelka starostlivě, než společně vešly do vestibulu školy, kde se soutěž měla konat. Čtvrťáčka pokrčila rameny: „Vždyť je to jenom na zkoušku!“ Dějepisárka přikývla. Přesně takhle jí to řekla.

Ve škole se na ni všichni dívali nevěřicně. Vždyť na soutěž byla ještě moc malá. Učitelka z kabelky vylovila mnohokrát přeložené propozice. „Ale podle pravidel to nijak nevadí...“ Svá slova dokládala čtením zvýrazněného textu a pořadatelé její nárok pod tíhou argumentů uznali.

Holčička se usadila do lavice a zvědavě si prohlížela soupeře. Měla pocit, že je strčí do kapsy i kdyby se nijak nesnažila. S pokrčením rameny se dala do vyplňování testu. Skončila jako první.

„Takže?“ Seděla u dějepisárky v kabinetu a trpělivě čekala, až učitelka na Internetu najde výsledky okresního kola. „Gratuluju, jsi první. Za dva měsíce pojedeme na krajské kolo.“ Přestože jí podala ruku, neřekla to nijak nadšeně. Spíš s povzdechem, jako by čekala mraky starostí.

* * *

Dva měsíce uběhly jako voda. Holčička se s učitelkou sešla v autobusu, aby společně vyrazily na další kolo dějepisády. „Pročetla sis všechno?“ Dějepisárka vypadala starostlivě. Soutěžící přikývla. „Pamatuješ si z toho něco?“ Místo odpovědi přišlo pokrčení ramen: „Nejedu tam jenom na zkoušku?“

Ve škole byla učitelka odvolána do jídelny, kde měly doprovody na svoje svěřence počkat. Od teď už bylo všechno jenom na holčičce.

„Ty chodíš teprve do čtvrté třídy? Tak to se nemůžeš zúčastnit!“ pořadatelka byla neoblomná. „V pravidlech je, že soutěžit mohou i mladší...“ Holčička s ledovým klidem ukázala na zvýrazněný řádek v propozicích. „Zeptám se ředitele.“ Pořadatelka nasupeně odcupitala. “

„To víš, že se můžeš zúčastnit, ale jenom na zkoušku, jo, maličká?“ Ředitel na ni rádoby přátelsky vycenil zuby. „Jasně!“ oplatila mu úsměv.

Vešla do třídy a nevšímala si opovržlivých pohledů. Krátce se rozhlédla, musela zjistit, jak na tom kdo se znalostmi je. Ti, kteří klidně svačili, jí připadali jako nejtvrďší oříšek.

* * *

Seděla ve třídě v lavici a četla si. „To je super!“ Překvapeně zvedla hlavu. „Co?“ zeptala se poněkud nechápavě. „Postupuješ do celostátního kola!“ spolužačky jí uznale poklepávaly po ramenou. Spokojeně se zašklebila. A pak že jenom na zkoušku!

* * *

Vyrostla a soutěže se mohla účastnit oficiálně. Seděla v lavici a čekala na začátek školního kola. Ve třídě byla sama, po škole se za ta léta rozneslo, že je *sakra dobrá* a žádný ze soupeřů se jí neodvážil konkurovat.

„Nikdo?“ dějepisárka na ni vrhla zkoumavý pohled. Holčička zavrtěla hlavou. „Já někoho seženu.“ Slíbila a vrátila se na chodbu. „Nechceš se zúčastnit dějepisády?“ Zaslechla, jak se ptá někoho za rohem. „Proti *ní*?“

odpověděl hlas její spolužačky. „Nikdy!“ „Kdo se přihlásí do prvního kola, dostane jedničku z dějepisu...“ učitelka se ji snažila nalákat. Holčička se tiše zasmála.

Dveře do třídy se otevřely: „Máš konkurenci!“ oznámil jí rádoby veselý hlas skrývající nervozitu.

* * *

Byla moc stará na to, aby mohla soutěžit. Místo toho, kdykoli vystrčila nos na školní chodbu, vždycky se objevil někdo, kdo chtěl před písemkou poradit.

Hodina dávno začala, když po jedné takové poradě běžela do třídy. „Počkej!“ přísný hlas ji zastavil uprostřed kroku. Otočila se. Nový učitel dějepisu se usmíval od ucha k uchu. „Byli jsme na krajském kole dějepisády a ředitel se ptal, kde máme *maličkou*. Když jsem řekl, že už tak maličká nejsi, oddechl si a prohlásil, že to je jedině dobře. Teď prý budou mít šanci na výhru, ale proti takové *zatraceně dobré* konkurenci to nebylo možné.“ Dějepisář jí se smíchem potřásl rukou. „Tak panu řediteli vyříd'te, že je *maličká* pozdravuje a drží jejich škole palce.“

* * *

Tahle pověst se s holčičkou táhne dosud. A někdy učitele dohání k šílenství...